

Oblast	Člověk a jeho svět
Předmět	Vlastivěda
Období	4. – 5. ročník
Časová dotace	2 hodiny týdně
Místo realizace	třídy, exkurze, výlety
Charakteristika předmětu	<ul style="list-style-type: none"> • výuka je frontální i skupinová • aktivně vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech a tématech podle zadaných kritérií • schopnost vzájemně spolupracovat při práci s historickými a vlastivědnými informacemi • poznávat naše kulturní tradice a historické dědictví • myslet v evropských a globálních souvislostech • využívat různé typy textů a obrazových materiálů (učebnice, mapy, atlasy, encyklopedie, internet)
Průřezová témata	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí • Osobnostní a sociální výchova – Morální postoj – Hodnoty, postoje, praktická etika • Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola • Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát • Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě • Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané • Multikulturní výchova – Kulturní diference • Multikulturní výchova – Lidské vztahy • Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí

Oblast: Člověk a jeho svět		
Předmět: Vlastivěda		
Klíčové kompetence	Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení • vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci • vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků • umět posuzovat vlastní pokrok • na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání
	Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti • ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání • vést žáky k ověřování správnosti řešení problému
	Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události • seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody) • vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
	Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru • předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování • individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Oblast: Člověk a jeho svět		
Předmět: Vlastivěda		
Klíčové kompetence	Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none">• na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí• vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémech• ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku
	Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none">• seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů• poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci• naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Oblast: Člověk a jeho svět			
Předmět: Vlastivěda			
Období: 4. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu 	<ul style="list-style-type: none"> určuje polohu svého stanoviště, bydliště, obce a státu orientuje se v místě a prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> domov prostředí domova orientace v místě bydliště škola prostředí školy poloha v krajině 	
<ul style="list-style-type: none"> určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s kompasem a mapou určuje světové strany 	<ul style="list-style-type: none"> orientační body a linie světové strany 	
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí mezi základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních typech map vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách uvedených na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> mapy obecně zeměpisné a tematické 	<ul style="list-style-type: none"> Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> poznává hlavní orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti našeho státu 	<ul style="list-style-type: none"> základy státního zřízení a politického systému České republiky státní správa a samospráva státní symboly 	<ul style="list-style-type: none"> Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě

Oblast: Člověk a jeho svět			
Předmět: Vlastivěda			
Období: 4. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s významnými dny a státními svátky naší vlasti 	<ul style="list-style-type: none"> státní svátky a významné dny 	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického 	<ul style="list-style-type: none"> osvojuje si základní zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje o České republice 	<ul style="list-style-type: none"> okolní krajina (místní oblast, region) zemský povrch a jeho tvary vodstvo na pevnině rozšíření půd, rostlinstva a živočichů vliv krajiny na život lidí působení lidí na krajinu a životní prostředí regiony České republiky Praha a vybrané oblasti České republiky surovinové zdroje výroba služby obchod 	<ul style="list-style-type: none"> Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v dějinách jako v časovém sledu událostí 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase časový řád dějiny jako časový sled událostí kalendáře letopočet 	

Oblast: Člověk a jeho svět			
Předmět: Vlastivěda			
Období: 4. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s proměnami způsobu života, bydlení a s předměty denní potřeby 	<ul style="list-style-type: none"> péče o památky lidé a obory zkoumající minulost 	
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v hlavních událostech minulosti s přihlédnutím k regionálním podmínkám 	<ul style="list-style-type: none"> dějiny jako časový sled událostí generace báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní formy vlastnictví používá peníze v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné hmotný a nehmotný majetek peníze 	

Oblast: Člověk a jeho svět			
Předmět: Vlastivěda			
Období: 4. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) 	<ul style="list-style-type: none"> je veden k respektování a dodržování pravidel slušného chování v mezilidských vztazích dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami 	<ul style="list-style-type: none"> práva a povinnosti žáků školy mezilidské vztahy pravidla slušného chování pomoc nemocným, sociálně slabým soužití lidí obchod firmy zájmové spolky politické strany círky společný „evropský dům“ chování lidí vlastnosti lidí principy demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> učí se na konkrétních situacích pravidla dialogu a komunikace nacvičuje modelové situace řešení konfliktů 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální výchova – Morální postoj – Hodnoty, postoje, praktická etika

Oblast: Člověk a jeho svět			
Předmět: Vlastivěda			
Období: 4. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná nevhodné chování, porušování základních lidských práv a svobod je si vědom povinností, které má dodržovat 	<ul style="list-style-type: none"> právo a spravedlnost základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy protiprávní jednání právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví a duševních hodnot principy demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Oblast: Člověk a jeho svět			
Předmět: Vlastivěda			
Období: 5. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se podle náčrtů, plánů a map 	<ul style="list-style-type: none"> mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	<ul style="list-style-type: none"> Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického 	<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s hospodářstvím, kulturou a způsobem života ve vybraných evropských státech 	<ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět kontinenty evropské státy 	<ul style="list-style-type: none"> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola

Oblast: Člověk a jeho svět			
Předmět: Vlastivěda			
Období: 5. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu naší vlasti i v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> předá různými formami vlastní zkušenosti, zážitky a zajímavosti z cest do zahraničí porovná způsob života a přírodu u nás i v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> Evropská unie evropské státy cestování 	<ul style="list-style-type: none"> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova – Kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> učí se na konkrétních situacích pravidla dialogu a komunikace nacvičuje modelové situace, řešení konfliktů 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální výchova – Morální postoj – Hodnoty, postoje, praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v historii a současnosti, ve způsobu života a práce předků na našem území vyzdvihuje regionální specifika 	<ul style="list-style-type: none"> dějiny jako časový sled událostí současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby průběh lidského života 	

Oblast: Člověk a jeho svět			
Předmět: Vlastivěda			
Období: 5. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná nevhodné chování, porušování základních lidských práv a svobod je si vědom povinností, které se musí dodržovat 	<ul style="list-style-type: none"> právo a spravedlnost základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy protiprávní jednání právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot principy demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<ul style="list-style-type: none"> poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní globální problémy navrhne možnosti zlepšení životního prostředí ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> základní globální problémy významné sociální problémy problémy konzumní společnosti nesnášenlivost mezi lidmi globální problémy přírodního prostředí kultura podoby a projevy kultury kulturní instituce masová kultura a subkultura 	<ul style="list-style-type: none"> Multikulturní výchova – Lidské vztahy

Oblast: Člověk a jeho svět			
Předmět: Vlastivěda			
Období: 5. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none">objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	<ul style="list-style-type: none">umí zdůvodnit zařazení státních svátků	<ul style="list-style-type: none">státní svátky a významné dny	